

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Oslo 3. mars 2017

Høring – forslag om utvidelse av fartsområde for utenriksferger i NIS

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets brev av 18. januar 2017 vedrørende forslag om utvidelse av fartsområde for utenriksferger i NIS. Color Line støtter de foreslåtte forskriftsendringene, som er basert på Fartsområdeutvalgets innstilling av 1. september 2014, og som er fulgt opp i regjeringens maritime strategi av mai 2015.

1. Internasjonalt konkurransedyktige rammevilkår er en forutsetning

Color Lines posisjon knyttet til internasjonalt konkurransedyktige rammevilkår er kommunisert bredt over lang tid både internt og eksternt. Posisjonen ble utformet i Color Lines innspill til evalueringen av regjeringen Stoltenberg sin maritime strategi "Stø Kurs", 2007.

«Color Line har i dag handlefrihet til å registrere skipene i DIS på linje med Fjord Line og DFDS. Color Line ønsker likevel en positiv endring av gjeldende vilkår og betingelser fra et norsk ståsted med norsk kompetanse og norske sjøfolk. For å oppnå likevekt med Color Lines direkte konkurrenter, må selskapet ha tilgang til en ordning som er konkurransedyktig med DIS».

Fartsområdeutvalget 2014

Nærings- og fiskeridepartementet nedsatte i 2014 et bredt partssammensatt utvalg (Fartsområdeutvalget), bestående av LO, NHO, Fraktesfartøyenes Rederiforening, NHO Sjøfart, Norges Rederiforbund, Norsk Sjøoffisersforbund, Det norske maskinistforbund og Norsk Sjømannsforbund. Utvalgets mandat var;

Med sikte på å fremme en betydelig og konkurransedyktig flåte under norsk flagg, og å sikre tilstrekkelig tilgang på norsk operativ maritim kompetanse, skal utvalget vurdere virkninger ved en oppmyking av eksisterende fartsområdebegrensninger for skip registrert i Norsk Internasjonalt Register (NIS) for; a) norsk kystfart, b) virksomheten på sokkelen, c) utenriksferger og d) norske sjøfolk. I denne sammenheng skal utvalget også vurdere behov og virkning av eventuell endret innretning av refusjons-/ nettolønnsordningen.

Color Line har i møte med Fartsområdeutvalget fremlagt sitt syn på dagens situasjon og på hva rederiet mener må gjøres. Det er redegjort for dette i Fartsområdeutvalgets innstilling side 47/48. For å finne en løsning ble det gjennomført særskilte drøftelser under utvalgets arbeid. I disse drøftelsene ble det etablert felles forståelse for faktagrunnlaget og konkurranseulempen for registrering i NOR sammenlignet med registrering i DIS.

«På bakgrunn av disse vurderingene ønsker majoriteten i utvalget å skissere en løsning som innebærer en avgrenset oppmyking av fartsområdet for passasjerskip i utenriksfart som går i fast rute mellom norsk havn og utenlandsk havn utenfor Norden, kombinert med nødvendige endringer i nettolønnsordningen som sikrer konkurransekraften til norske sjøfolk.» (Fartsområdeutvalget 2014, side 50/51)

I utvalgets sammendrag om utenriksferger heter det;

«Utvalget tar utgangspunkt i at det eneste gjenværende rederi med passasjerskip under norsk flagg i ruter mellom norsk og utenlandsk havn mener at de kommersielle rammevilkårene under NOR-flagg ikke gir nødvendig konkurransekraft. På denne bakgrunn tilrår en majoritet i utvalget en avgrenset oppmykning av fartsområdebegrensningen, slik at utenriksferger med ruter til havner utenfor Norden kan flagges til NIS. Dette innebærer at Color Lines to skip som går i rute mellom Oslo og Kiel vil kunne registreres i NIS, mens det ikke blir endringer for de fire fergene på de øvrige rutestrekningene (Kristiansand-Hirtshals, Larvik-Hirtshals, Sandefjord-Strømstad). Samtidig foreslås det at dagens nettolønnsordning styrkes ved at taket for NOR-registrerte utenriksferger avvikles og at kravet til å stå på alarminstruks for å være refusjonsberettiget fjernes. Det foreslås også at refusjonssatsene for norske sjøfolk på NIS-registrerte passasjerfartøy minst settes til dagens nettolønnsordning i NOR. Utvalgets forslag vil avverge at samtlige Color Line-skip flagger ut. Samlet provenyvirkning er anslått til en besparelse på 59 mill. kr per år.» (Fartsområde-utvalget 2014, side 10)

I forbindelse med offentliggjøring av Fartsområdeutvalgets innstilling, informerte Color Line i pressemelding 8. september 2014 om følgende;

«Dersom utvalgets innstilling blir vedtatt og får flertall i Stortinget, vil det langt på vei gi Color Line langsiktighet og forutsigbarhet som er nødvendig for at rederiet kan konkurrere på likeverdige vilkår».

Innstillingen ligger til grunn for Regjeringens maritime strategi. Forskriftsendringene som ble sendt på høring i september 2015 var i tråd med Fartsområdeutvalgets omforente løsning om å foreta en avgrenset oppmykning i gjeldende fartsområdebegrensinger for utenriksferger registrert i NIS.

2. Forholdet til konkurransereglene i EU/EØS

EFTAs overvåkingsorgan (ESA) åpnet 9. februar 2016 sak mot Norge vedrørende fartsområdebegrensningene som gjelder for utenriksferger i NIS. ESA anfører at begrensningen som hindrer NIS skip i å transportere passasjerer i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn, jf NIS loven § 4, er i strid med EØS-avtalens artikkel 36 (fri bevegelighet av tjenester) og rådsforordning 4055/86 (om anvendelse av prinsippet om fri utveksling av tjenesteytelser på sjøtransportområdet) ved at denne oppstiller en ulovlig restriksjon for skip registrert i NIS. I brevet fra ESA heter det;

Letter of formal notice to Norway for failure to fulfil its obligations under Article 36 of the EEA Agreement and under Regulation No 4055/86 applying the principle of freedom to provide services to maritime transport by imposing a geographical trade limitation on Norwegian International Ship Register ships.

Som følge av dette har endringene i fartsområde og innføringen av den særskilte tilskuddsordningen for utenriksferger i NIS blitt utsatt.

Utsettelsen medførte at den nye og forbedrede tilskuddsordningen i NOR, som ble iverksatt fra mars 2016, også ble gjeldende for linjen Oslo-Kiel. Den nye tilskuddsordningen reduserer noe av Color Lines konkurranseulempe (jf Fartsområdeutvalget 2014, kapittel10). Det er imidlertid kombinasjonen av den endrede tilskuddsordningen på kortrutene og oppmykingen av fartsområdebegrensningene i NIS som samlet utlikner konkurranseulempen ved å ha skip i norsk register (jf Fartsområdeutvalget 2014, kapittel 10).

3. Oppsummering

Color Line er det eneste norske rederiet i internasjonal passasjertrafikk fra og til Norge med skip i norsk register, norsk hovedkontor og med norsk eierskap. Color Line vil gi honnør til regjeringens maritime strategi «Maritime muligheter – blå vekst for grønn fremtid», som bygger på Fartsområdeutvalgets innstilling fra september 2014.

Forutsigbare og internasjonalt konkurransedyktige rammevilkår muliggjør også fremtidige investeringer fra et norsk ståsted i nye skip og innovative, miljøvennlige maritime løsninger, jf byggingen av verdens største plug-in hybrid skip på Ulstein verft med levering våren 2019. Skipet vil bli bygget til norsk flagg og bli registrert i Norsk Ordinært Skipsregister (NOR).

Color Line støtter de foreslåtte forskriftsendringene, som vil innebære rammevilkår, som med godkjenning av ESA, sikrer internasjonal konkurransekraft fra et norsk ståsted.

Oslo 3. mars 2017

Color Line AS

Trond Kleivdal
Konsernsjef

Vedlegg 1: Historikk - svekkede rammevilkår og endret konkurransesituasjon

Utvikling i rammevilkår under NOR

- Fra 2002 ble det refundert skatt og arbeidsgiveravgift for samtlige ansatte som hadde rett til sjømannsfradrag, det vil si begrenset til sjøansatte med minst 130 seilingsdøgn om bord
- Fra 2006 ble tilskuddet begrenset til kun å gjelde for skipets sikkerhetsbemanning og med minst 130 seilingsdøgn om bord
- Fra 2008 ble ordningen begrenset til skipets sikkerhetsbemanning og med et øvre tak på 198 000 kroner i årlig refusjon for sjøansatte med minst 130 seilingsdøgn om bord

Politisk oppfølging

- Sundvoldenerklæringen september 2013. H og FrP offentliggjør den nye regjeringserklæringen, som har støtte fra V og KrF. I denne vedtas å sikre rammevilkår på nivå med EU, lovfeste nettolønnsordningen, sikre konkurransedyktige norske skipsregistre NOR og NIS, samt nedsette et utvalg for vurdering av fartsområdebegrensningene i NIS og innretningen av nettolønnsordningen.
- 3. mars 2014. Regjeringen Solberg v/næringsminister Monica Mæland nedsetter det partssammensatte Fartsområdeutvalget. Utvalget er en oppfølging av et tiltakspunkt i Sundvolden-erklæringen.
- 8. september 2014. Fartsområdeutvalget legger frem sin innstilling.
- 29. mai 2015. Finansminister Siv Jensen og næringsminister Monica Mæland offentliggjør regjeringens maritime strategi. Denne bygger i det alt vesentlige på de omforente løsningene som Fartsområdeutvalget kom frem til.
- 17. september 2015. Omleggingen av tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk og endringer i fartsområdeforskriften sendt på høring.
- 9. februar 2016. EFTAs overvåkingsorgan ESA åpner sak mot Norge vedrørende fartsområdebegrensningene som gjelder for utenriksferger i NIS.
- 18. januar 2017. Forslag til endring av forskrift som regulerer fartsområde for passasjerskip i NIS sendes på høring med frist til 3. mars 2017.

Vedlegg 2: Om Color Line

Color Line AS er blant Europas ledende rederier innen Europeisk nærskipfart med ca 2 300 årsverk i fire land. Rederiet har en flåte på seks skip, og opererer fire internasjonale linjer mellom syv havner i Norge, Tyskland, Danmark og Sverige. Selskapets aktiviteter inkluderer person- og godstransport, konferanse, hoteldrift, restauranter, butikker, underholdning og turproduksjon. Color Line transporterer årlig i underkant av fire millioner passasjerer fra og til Norge.

Color Lines visjon er å bli Europas beste rederi innen cruise og transport fra et norsk ståsted. Selskapet vil med internasjonalt konkurransedyktige rammevilkår være det eneste rederiet i den internasjonale passasjertrafikken til og fra Norge med norsk hovedkontor og med skip i norsk register. Color Line har de senere årene investert nærmere åtte milliarder kroner i nye skip og infrastruktur. Ulstein Verft og Color Line inngikk 16. februar 2017 avtale om bygging av verdens største plug-in hybrid skip. Det miljøvennlige skipet skal settes inn i trafikk på strekningen Sandefjord – Strömstad fra våren 2019. Det nye skipet vil bli bygget til norsk flagg og bli registrert i Norsk Ordinært Skipsregister (NOR). Den totale sysselsettingseffekten av byggingen representerer om lag 950 årsverk i følge en ringvirkningsanalyse utarbeidet av MENON, og gir et verdifullt bidrag til omstillingen av den maritime industrien på Vestlandet.

Miljø. Color Lines miljøstrategi preger selskapets satsinger. Det nye skipet tar i bruk nye løsninger for å redusere utslipp ved at batteriene lades via en strømkabel fra landstrøm, eller lades om bord fra skipets generatorer. Skipet vil ha full batteridrift inn og ut fjorden til Sandefjord indre havn, og skipet vil derfor ikke gi utslipp til luft av skadelige miljøgasser eller nitrogen- og svovelforbindelser i dette området. Med landstrøm i Sandefjord vil alle norske havner som Color Line trafikkerer ha landstrømanlegg.

Godstransport. Color Line er en betydelig aktør med høyfrekvente, daglige avganger mellom syv havner i fire land. Årlig transporteres ca. 900 000 personbiler og ca. 175 000 trailere (12m). Antallet trailere med Color Line tilsvarer i antall ca. 23 prosent av godstrafikken som kommer landeveien til Norge over Svinesund (jf Color Lines Samfunnsrapport 2015/SSB). Sjøtransport har høy prioritet i arbeidet for å nå nasjonale og internasjonale klimamål, og Color Line har investert betydelig i miljøtiltak, blant annet med landstrøm i havnene og rensesystemer om bord for å minimere utslipp av miljøskadelige stoffer til luft og vann.

Reiseliv. Color Lines aktiviteter inkluderer person- og godstransport, konferanse, hoteldrift, restauranter, butikker, underholdning og turproduksjon. Selskapet er blant de største reiselivskonsern i Norge. De ca 600 000 turister fra utenlandsmarkedene som reiser med Color Line representerer ca 3,5 millioner gjestedøgn i Norge. I følge forskningsprosjektet REISEPOL utgjør hver krone omsatt hos Color Line fem kroner i verdiskaping i øvrig norsk reiseliv og tolv kroner i ringvirkninger for samfunnet totalt. Selskapets norske ståsted er svært viktig for selskapets målrettede satsing på landbasert reiseliv.

Reiseliv er en satsingsnæring i Norge. REISEPOL beregner at verdiskapingen i reiselivsnæringen kan øke fra 69 mrd kroner i 2013 til 120 mrd kroner i 2025. Sysselsettingen innen reiseliv forventes å øke fra 137 000 i 2013 til 208.000 i 2025, hvilket tilsier et betydelig behov for faglært arbeidskraft.